

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . 2 céntims.
 Fora de Palma " 2 1 2 "
 Números atrassats " 4 "

Sonarà cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S' envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s' Administració (carré des Call n.º 10), 1 pesseta a conte de 16 números.

SES PESCADES.

IV.

Quatre setmanes fà avuy, ignorant lector, que poguéres sobre quina casta de pescades eran ses de Don Anfós y los séus. Ara, en quatre plomades, vuy ferte una pintura de ses que sol fé el Senó Pagell.

Tu'l coneys, y jò també. Si ja sabs de quin modo y manera ell s'ho compon es dia que tracta d'agafá pex, lo milló que pots fé, es girá fuya. O sinó, encara que 'u sápies, mortifiquet á passá la vista per demunt aquests esborraús, y llavò 'm dirás que hí trobas.

El Senó Pagell pesca en tot temps de l' any; però principalment en s' estiu.

Lo primé de tot que t'has de figurá son *ses casetes*. Tu matex les pots situá allá hont vulgues: en es Molinà, ò en es Portitxòl, ó bé sia en el Terreno.

Sa familia les habita tot s' estiu: y en s' ivèrn axí matex hey van qualque diumenje y festa, encara que no més sia per veure si los han fet res malbé, per oretjarles una mica, y per dursen hora-baxa à Ciutat un ramellet de flòs ó es manadet de juavert, moradux y herbasana.

D' estiu, *ses casetes* son una delicia. S' ayre de ma, sa bona vista, aquella axamplitut, no ténen prèu. Sa señora s' hi posa bona; es nins hey están alegres y sans com un grá d' ay, botant y correghent alloure; fins y tot sa sògra ó sa tia s' hi alegran, no s' en temen des doló *romàtich*, y casi s' poria dí qu' hey tornan joves.

Del Senó Pagell no 'n parlem. Allò per ell es la gran vida, no solament pes bons ayres, y es gust que pren en so menjá, sino perque allá heu té tot avinent per la pesquera.

Ell sí que pot dí que 'en vé de casta. Quant era atlòt, qu' anava à Montission, ja tenia una cañeta, que li gordava es sabateró de devant es Seminari; y encare no sortia dellatí, ja era partit cap

à sa porta de sa Calatrava amb sa cañeta en sa ma, y amb dos ó tres atlòts més, que s' en duya amb ell perque li cercás-sen caragolins per esca.

Qualsevòl qui passás per allá en aquelles hores, el poria veure assegut ran de s' aygo, demunt una pedra de sa punta des baluart ó à sa roqueta des carnicés, servant sa caña en ses dues mans, y pegant cada estirada, encara no s' afonava un poch es suro, que tota sa giña li feya mitja volta per demunt, anant à caure derrera ell demunt ses ròques. Un tròs llun, reposavan sa Gramática llatina y ses plaguetes amb una pédra demunt, perque no les s' endugués s' orralje.

Mal havia d' aná, qu' es cap d' un parey d' hores no hagués agafats dos cabòts, un tòrt, un parey de mabres y tres ó quatre rabòues. Sa pescada; que s' en duya embolicada dins es mocadoret d' amocá, era tota p' es sabateró, barato de gordarli sa caña.

Més envant, quant s' atlotet torná fadri, ja s' en anava amb altres amichs à fé pescades per Cala-Majó ó à ses Illetes. Partian dematinada amb so llaüt d' un pescadó (que solia essé *En Burét*) y tornavan entrada de fòsca. Demunt ses Illetes, ó bé devés Cala Regana, feyan sa gran caldera, beviau y fumavan y feyan la *siesta*, y s' en tornavan veni cap à Ciutat contents y alegres, dispostos à contá sa bulla à tothòm que los volgués senti, en es passetx, en es café ó à sa perruqueria.

Més tart se casá, y llogá *ses casetes*. Allá hey tenia de tot: un fèx de cañes demunt dues estaques, un caxó de bo-lentins, dos palangres de suret, un salabre, ams petits y gròssos, llenses, morenells, suros y escandays, còfes, plomes per pescá à la fluxa, y una tròca de pel d' aquell que no s' en tròba de milló.

Es primé any, se contentava de pescá amb caña, un dia roqué, un altre dia llisses, un altre ses oblades. Però més envant, llogá un bot à un patró des Mollet, y el té tot s' estiu per conte séu. Lo qu' es are, ell ja s' en entén tant com qualsevòl mariné, de remá y siá,

de posá sa vela y doná fondo, de fé ter-ceròles en cas necessari, y de caminá de borina. Ja n' ha mostrat y tot à n' es majoret; y es dia qu' hey importa no s' han d' emprá de ningú. Conex ses pesquères de sa Torre d' en Pau fins à Portals, y les sab situá de lo milló, prenguent es punts de mira de la còsta.

Si reyna bon temps, el Senó Pagell va à pescá amb bot, lo manco en dia part altre, y devegadas dos ó tres dies seguits. Un dia de mar gròssa, que no s' atrevex à sortí à la ma, no per axò está dins cà-séua, mans plegades. Ja ha agafat sa caña milló que té, sa pasta d' arengada, es molló ó s' alatxeta, es salabre y sa panera panxarruda; y ja s' partit cap à ses ròques, à veure com se campan es sarts y ses orades. No li sò-len topá molt aquexes pescades; però axò es lo de ménos: s' intenció fa 'l cas.

Are es dies de calma y de bon temps, jallò es un gust, que no es pagat amb tots es doblés del mon! Encare no tren-ca auba, s' obri sa porta de sa caseta, y dexa veure el Senó Pagell en còs de camia, xoquins y es xigarret à sa boca. Dóna una uyada à n' es temps, y com ven aquell cel blau que per Llevant tor-na poch à poch color de rosa, aquella mar quieta com una bassa d' òli, que just llèpa ses ròques, com si tengués pò de ferles mal, aquell ayre fresquet y san-itós qu' axampla es cò, aquelles remors tranquiles, aquella dolça quietut de ma y terra; com veu tot axò, el Senó Pagell fá un alé de satisfacció; devalla fins en es mollet y comensa à apareyá es bot, amb moltes anades y vengudes à sa ca-seta, mentres s' axécan es majoret y es segon, que li ajudan. Sa dòna, de dins es llit, li parla desyare, y li diu ahon están ses còses, perque no fassa cap descuyt.

Quant es majoret ja pòsa es rems, y s' apareya per desamarrá, à n' es petit li entra sa gola, y comensa à fé sa can-soneta:

—¿Vol que venga, *pupay*? M' hi deix vení.

—¿No veus que mos destorhas? res-pòn es majoret dantse importancia.

—Per vuy roman,—li diu son pare,—

que mos n'anám lluny; ja vendràs un altre dia, si ests bon allòt.

—Jò 'u seré, *pupay*; m'hi deix vení vuy;—y sense esperà respòsta ja ha pegat bot dins sa barca. Es matex temps, sénten sa mare qui diu:

—¡Tòca, dulten, y li daràs aquest gust! tant matex no s'atura en tot lo dia de ferme es cantussòl fins que tornau.

Amb axò s'entrega un veynat convidat à sa pescada; tots quatre s'en entran dins es bot; son pare pren es rems; es majoret s'assèu à proa demunt sa mura, en prova de que no té pò de la ma; passan per sa taverna des Mollet ò per can Sidorò à prende sa gamba, y tornan essé partits fent rumbo à ses pesqueres.

Arriban, donan fondo; surt es caxonet des bolentins; es veynat, es majoret y son pare prenen cadascú es séu, èscan, y.... jare comensa lo bò! escanday en ma, allà va sa primera calada.

Lector, si sabs de pintá, vina aquí, qu'are es s'hòra de *mapá* el Señor Pagell. ¿El veus? assegut à popa amb so capell de paumes que li tapa es sol, es bolentí en sa ma, tot es bras fòra de sa barca, es cap bax, ets uys amb aquella mirada qu'apar que vulgan afiná es fons; sa ma que s'alsa y s'abaxa pòch à pòch, atenta à n'es toquets de s'escanday demunt ses ròques.... Calla!, s'inclina més.... are li pican.... péga una estirada, y escolta,.... no, no encare.... De repent es fil fá un tremolò,.... ¡ja té! y amb una préssa nirviosa comensa à debaná bolentí. Es majoret s'abòca demunt s'orla, y crida: ¡Ja la vetx!.... ¡dues!... Puja un parey de braves més,... ja vénen es pel y ets ams,... y vat'aquí dues vaques dins sa barca. (Ara es s'hora, lector dibuxant; mirali bé aquella boca qui riu, aquells uys, aquella cara.) Tremolós, les lleva s'am, les tira dins sa panera,... y à n'es menut no li bastan mans per pauparles, mentres couetjan y badayan.

Es majoret està impacient,... també sent còsa,... de còp péga tirada, debana,... y crida en menut:—¡Atsa, Pepito! una donzeiya!

Ses calades se repetexen una darrera s'altre, unes buydes, altres plenes. A n'es veynat convidat no li rēten tant: amòlla es bolentí à poch à poch, amb calma, y desyare l'embuya ó bé l'enròca. Se conex que no es de l'art.

Mentres tant es sol s'en puja, y comensa à picá pe s'esquena y ses oreyes; entra s'embat, y la ma se rua y se ti-vèlla.

Quant ses calades comensan à ferse llargues y no tópa, tothòm issa es bolentí, el Señor Pagell pren es rems, es veynat còbra sa còrda de sa pédra, y s'en van un tròs enfòra à cercá s'altra pesquera, que son pare sitúa exactament, fent avení aquell garrové amb so Còll de Sòlle, y es tercé molí amb so campaná del Socós.

Allà se repetex s'escena; si tópa, aguantan; si no tópa, s'en van à un altre endret; y entre calada, xigarret y altra calada, se fan las dèn ò les onze des matí.

A n'aquella hòra, giran sa proa à ses casetes; arrian sa vela; y un quart abans d'arribá en terra, el Señor Pagell ja afina à sa voréra sa dòna, sa padrina y un parey de veynades que los esperan.

Mentres tant, rebetjan es pex agafat; y es menut mirantlose amb uys d'avaricia, diu, mentres son pare el va colcant:

—*Aquettes* dues vaques son ses *pimeres* qu'ha 'gafat es *pupay*; ¿eh, Pepito? y han d'essé pe sa *umay*; *aquet* tortmasòt es pe sa *padina*, que li agrada, ¿eh *pupay*? *aquet* *esparay* es per jò, y el me menjaré tot, jò tot sol, ¿eh?... ¡sab qu'es de bò! ¿eh?

Ja arriban en terra, atracan, y salta primé que tots es majoret amb sa panera des pex, que victoriosament presenta à sa mare. Sa padrina y ses veynades el contemplan, el giran y el mañuelan:

—Mirau, fieta! quina pescada! n'hi deu havé una carnicera.

—¡Y quines vaques! mi't aquesta! gès! quin esparray!

—¡Que no! (diu es majoret), qu'es una variada. Jò la som 'gafada, jò, y aquesta donzella també, y aquestes dues. Y sab que n'hauria agafat de més, si no mos lagués destorbat En Cuanitet. No'l déx torná, *umay*, que mos fá nòsa: si no fos estat per ell, mos n'hauriam anats lluny, à n'es serrans.

Amb axò, son pare dexa adesada y bèn amarrada s'*embarcació*, que diu ell; y tothòm s'en entra dins la casa, à rentarse ses mans, que fan oló de pex.

Axò es el nostros pà de cada dia. Per no allargá massa sa rondaya, no retreym ses pescades gròsses que's fan un dia en l'añ; ni feym menció d'aquella vegada qu'à n'el Señor Pagell li faltá pòch per torná loco d'alegría, quan saltá en terra amb un dèntol, una páguera y dues morenes gròsses.

Mentres sa *umay* y sa padrina escatan es pex y còuen es diná, el Señor Pagell s'assèu tranquilament amb sos ormetjos devant, adòba es bolentins, y los guarda cuidadosament dins es caxonet per l'endemá, com qu'estojá vions de cordoncillo.

Es diná está llest amb una exalació: una caldera saborosa, que s'en llépan es dits; un plat de pex frit amb pebres que diu tornemí, y grexonera d'esparrays que cada bossinada val un duró.

En havé dinat, á fé l'*horeta* falta gent. Y quant s'axécan son pare, sa mare y sa padrina, ja troban es dos *bitxos* un dins es bot y s'altre demunt ses ròques, cañeta en ma, grumetjant amb pá roegat, y donant mala vida à n'es mábres y à ses llisses.

S'asséuen à la fresca devant sa casa qu'es sol ja no hi tòca; *elles* serzint ò

fent calsa, y *ell* fumant y mirantse es dos petits amb tal ayre de satisfacció y benaventuransa, que qualsevòl li endevinaria es pensaments que fa.

Y sinó, mirau com riu, cada vegada que passa un conegut, y com los ha saludats, se mira es dos petits diguent:

—No's pot negá qu'es tésts assemblan à ses òlles. Mirse que n'hi duen de curòlla!

—Sí; (diu son pare), més val que s'entretengan amb axò. Assemblarán à la casta. Vatme t'aquí à mi, com era des séu temps.

—Jesús! (respon sa padrina), ton pare, que Deu tenga, ja era axí. Llevarli s'anà à pescá, li seria estat la mòrt.

Ara tú matex, ignorant lector, fés favó de dirme si cada llissa y cada vaca d'aquelles no ha fet passá més gust, y no val molt més qu'un quintá de pex agafat amb dinamita.

RAFAEL MÚJOL Y SART,
de Son Sardina.

DELICIES CIUTADANES.

(CARTA D'UN CIUTADÁ À UN PAGÉS ÀMICH SÈU.)

Tòfol: Estich astorat

Desque sé qu'has pres mania
De dexá la pagesia

Y vení à viure à Ciutat.

¡Ay, Tòfol! N'estich fellò:

Torney pensá amb tota calma;

¿Que't figuras tú à dins Palma

Poderhi viure milló?

¡Ja hi vas fuyt! Si tú sabésses.

Lo que t'espera en vení,

No crech jò que per assí

Vuyt dies hey romanguésses.

¿Vols consej meu? Ydò't diéh.

Que vas à fé un desbarat;

Qu'abans de vení à Ciutat,

Hey penses bé un altre pich.

Per més acursá rahons,

Anem à sa questió nostra;

Vuy per vuy, t'enviy per mostra

Aquests quatre escapolons.

Y si amb ells no conseguia

S'idea forte espasá,

D'axò en tornarém parla

En caure bé un altre dia.

Vens pes camí de Jesús

O bé per sa part de l'hòrta,

Y encara no ests à sa Pòrta,

Ja't punxan tot lo que dís.

T'en entras sense di rés,

Y al punt ja veus que't rodetjan

Uns quants at-lòts que't maretjan.

Y't cridan fort: ¡Oh pagés!

Perque aquesta Capital

Té un mèrit qu'are't diré,

Y es que may, allà ahont convé,

Trobas un Municipal.

T'en vas per un carreró,
Y t'envésten oloretes
Y pols de ses mestressesetes
Qu'agranan es seu balcó.
Si vas per demunt s'acera,
Demunt tú un regalim cau,
Y es una *polla*-garau
Que réga s'aufabaguera.
Sa gent hontsevuya bull
Perque está estreta de més;
S'humitat baña es carrés,
Ses cases fan caramull;
Y alsades de sol à rèl
Massa estretes y elevades
Resulta moltes vegades
Que d'en llòch pots veure el còl.

Llavò tens que s'empedrat
A redòls sembla una assoll;
Tòfol, si t'ens uys de poll,
No t'mudes may à Ciutat!
En no 'sé que t'advertis
Estudià s'Astronomia
Y veure, en punt de mitx dia,
Estrelles d'en sis en sis.

Aquella quietut de fòra
Y aquella tranquilidat,
Lo qu'es aquí, à dins Ciutat,
No la tendràs à cap hora.

Encara mitx adormit
Estaràs, de lo més bé,
Y es renou de p'es carré
Ja t'farà botà des llit.

S'hortolà, que no pèrt cala,
Passa cridant: *¡Arri, blau!*
Y es fornè crida: *¡Pastau!*
Just à dins sa tèua escala.

T'axecas fregante ets uys
Y encara no los desclòus,
Y cridant: *¡Pronòstichs nous!*
Passa un Tomas d'ets embuys.

Es berena trobas fèt;
Y encara no hauràs pegada
Sa primera bossinada
D'es carré ja t'cridan: *¡Lleceet!*

Y sense donarte temps
D'acabarte es quemuyà,
S'ase sentiràs brama
Y es fematè cridant: *¡Feeeeems!*

Sortiràs en es balcó
Just per fumà un xigarrillo
Y al punt: *¡Panets à quartillo!*
Y pe s'altre vent: *¡Carbóoooo!*

Surts, y t'en vas p'es carré,
Y encare que no t'conexen,
Talment parex que t'seguxen
Renoués à té qui té.

Un, amb s'enfilay de pells
De coní, t'seguxen es passos
Cridant: *¡Fèrro rey! pedassos!*
¡Dobà còssis ó ribells!

Un altre pròp de tú va
Y pren p'es matex carré
Que tú prens, cridant: *¡Qui té*
¡Cadires per adobaaaaa?

Un coix, à poca distancia
Te va darrera y devant
Mostrante un papé, y cridant:
¡Dos centims, L'IGNORANCIA!

Y quant tú ja no pots pús,
Amb tant com has caminat,
Topas un espellissat
Que t'crida: *¡El niño Casús!*

Y darrera ell n'hi van més
Y tots fan un matex crit:
¡La Caridad de Madrid!
¡El Asilo de Arancués!

Y amb un mal de cap ben fòrt
Que tot es bon humó t'lleva,

T'en tornas pujà à ca-teva
Y t'assèus, cansat y mòrt.

Tota aquesta caravana
Que demunt, demunt t'esplich,
Jo, Tòfol, ara la t'dich
No més per ferte entrà en gana.

Y no es que jò fassa apòsta
De pintartho tot farèst:
No cregues qu'estiga llést,
Que just t'he ensatat sa pòsta.

Si estás fort à no mudà,
Encare t'treuré més títols:
¡Sabs qu'en quèdan de capítols
Y de tetgles per tocà!

Y per manco d'una maya,
De tot t'en informaré:
Per vuy, trob que no convé
Allargà pús sa rondaya.

MESTRE PELLUCA.

XEREMIADES.

¡Nòstros son es pollastres! ¿Qui era
que deya que sa *Banda* de s'Ajunta-
ment no tocaria?

Ell toca dilluns passat, y prou bé. Y
es Directó y es músichs están d'enho-
rablya.

Vaja, Senò-Alcalde, sia franch: vosté
mos ha fet, ni més ni pus, lo que fan à
n'es nins quant los han comprada una
jugueta: primé los ho amagan, per llavò
donarlos més alegria.

Lo que importa es que dur: bé, qu'are,
ja no ley paga fé es dolent.

* *

Ses Conferencies filoxèriques han fi-
nit. Don Llois ha hagut de veure que
tan matex hey perdria es temps y sa pa-
ciencia.

Y ha acabat diguent: «Des vòstro pa-
faréu sopes.»

¡Ben fèt! Un'hòra ò altre s'havia de
convénce de que es pèrde es lleixiu, axò
de volé renta es cap à molts de mallor-
quins qui ténen viñes.

* *

Per altra part, tant ses Autoritats
com sa *Comissió de defensa* han fèt,
amb aquest assumto, un papé lluhit, no's
pòt nega, un gran papé... d'estrassa.

L'IGNORANCIA proposa que sa Compa-
ña de Vapors se cuydi de fé dú des
Continent y de regalarlos una portadora
de rêm y un manat de pámpol per barba.

Y si axò no basta, reelegí es matexos
individuos de sa Comissió per consti-
tuirne una de nòva que s'tituli: *Comi-
sion de festejos para la próxima llegada
de la Filoxera.*

Y comensà à apareyá murta y ali-
mares.

* *

—Hauriam pagat un sòu qu'es Presi-
dent de sa Comissió d'empedregats ò des
camins, hagués vist es pont de sa Porta
Pintada, s'altre dia que plogué. Des deu
forats que passen, enfront de cada bolla,
per devall ses aceres per escopi ses ay-
gos dins es vall, no n'hi havia cap de
destapat. Allò parexia sa Bufera. Pas-
satgé hey va havé que s'en vá anà à
revoltà per sa Porta de Jesus ò sa de
Sant Antoni.

—¿Y que?

—Y no res; hauriam pagat un sòu
que heu hagués vist, y que n'hagués
hagut de passà; solament per podé dí:
¡he vist un reitgidó arromangat!

* *

Hem sabut de bones tintes, que à al-
guns pòbles, hey ha senós afectats de
llegí L'IGNORANCIA sense pagà es cuar-
tillo que val, y s'enginan manllevantla
à n'es suscriptòs, y gracies si los ho
tornan mastegada.

A n'aquests *ignorants de solemnidad*,
estam dispots à enviarlos ho *gratis*; bas-
ta que mos escrigan es nòm y senés de
ca-séua. Y si no's volen mortificá tant,
nòltros ja mos cuydarém de sebre qui
son ells, y tal vegada los estamparém en
llista, com à beneficiats de sa *Sociedad
de L'IGNORANCIA*, y fins y tot los expe-
dirém un títol de *sócios de mèrit*.

Interinament, manam à tots es sus-
criptòs des pòbles que seguescan dexant
llegí à tothòm (y especialment à n'es
senós més ignorants) es números de
L'IGNORANCIA; y si los ho pèrden, que
heu digan, y los remetrém més ecsem-
plars.

¿Podem fé més?

* *

—¿Com deu essè que en es Born, es
dies qu'hey ha molta gent y ses cadires
de ferro no bastan, n'hi posan de fusta
y fan pagà lo matex?

—M'han dit qu'era perque s'empres-
sari no'n tenia pus.

—¿Ay si? ¿Que no sabs que va dí es
Batle d'Andraitx quant va sebre que no
hi havia doblés? Va dí:—;Si no n'hi ha.
qu'en duguen!

Are, apropòsit carabasses.

* *

¡Tot heu teniam y axò mos mancava!
Diu que en es Pes de sa Paya hey ha
una cisterna pública; y diu que, no sa-
bem perque; llevàren es birulet de ferro
que agoutava sa manxa de sa bomba; y
diu que romangué un forat tapat ò des-
tapat; y diu qu'ets at-lòts tiràren dins
sa cistèrna un mox mòrt ò altres ingre-
dients; y diu que quant tòrnàren posà
sa bomba ò es birulet, s'aygo ja podia
y que no es bevedora; y diu que aquells
vehinats estan en contra de sa canalisa-
ció de ses aygos y des depòsits.... tal
com estan avuy en dí. Bé es veritat
que ja ha plogut; però, encare n'hi ha

molts que poden seguir esclament: *¡No tenim aygo!*

Es diaris d'aquests dies passats han publicat lo que se deu a n'es Mestres de ses escòles de Mallorca.

A n'es parexe, ets Ajuntaments des pòbles indicats son grans amichs de l'ignorancia.—Per ensenà de viure a n'ets atlots, ¡matém de fam es mestre! —haurán dit ells; y no van tòrts.

Si no fos perque, perque, estampariam no solament es noms des pòbles aludits, sino es des Batles que tant bon papé fan; y axí aprenrien d'autorisatancats de caus de hòu, y altres actes, sense imposà una contribució que fos bastant per pagá es mestres.

Que no digan que no hey ha recursos; ¡n'hi ha per lo que volen!

Dissapte passat, totduna que corregué es rum, rum, qu'es tren havia topat amb uns vagons que li sortiren a camí, y que ses aygos s'en havian duyt un tròs de terraplé, uns quants d'ets especuladós que solen pasturá per ses Copines se figuráren qu'havia arribat s'hòra de vendre accions des Ferrocarril a la baxa, esperant fé un negociet amb qualque ignorant. Però, gracies a Deu, es tir los vá sorti per sa culata, pues ses accions no devalláren.

¡Llástima qu'en mitx de Cort no hey posassin un gran faristol amb un llibre ubert, ahont hey hagués assentats amb lletres gròsses tots es nòms y llinatges d'ets inimichs del país!

¡Vaja, per ara, s'Accionista Majó no'u vol que descarrilem; y foris!

—Xexanta garròts de lo més polit ha fets fé s'Ajuntament a n'es menestral de la Sala.

—¡Hola! ¿Vol dí qu'es cert allò que digueren sobre armá partida de la porra?

—¡Ahont vas a pará! Son per entregá a n'es carbonés, a fi de que en plantin un a cada carro, y sapiguem de quina casta mos venen es carbó.

Però, segons han assegurat, *La Sala* no ha volgut qu'hey pintassin s'escut de la Ciutat, conforme era es projècte; y han fet bé. ¡Entregá ses armes de la Ciutat en mans des carbonés, y que les mascarassin! De cap mòdo.

Qu'hey pintin una brasa de carbó, p'es qui no saben lletra; y, si es possible, hauria d'está pintada de manera qu'es pùblich conegués si es carbó es homit ò si es fumós. Axò seria es verdadé mèrit d'aquests xexanta garròts artístichs, que ja frissam de veurelos clavats demunt ses sàrries.

¡Y tot axò es sortit d'aquí! dirán ets hòmos de *La Sala*.

No dòrm, no, s'Ajuntament de Felanitx. S'altre diassa, eleva una exposició a n'es Govern, fentli present qu'es pòble al punt no tendra que menjá, si la còsa va axí, y per lo tant demana rebaxa de contribucions.

Jò hey hauria afegit: «No mos menjam encara uns a n'ets altres; però ran s'hi fa: ¡ja hem apagat es fanals!»

¿Missions qu'es Govern fa oreyes de consúl?

Però s'Ajuntament de Felanitx no caurá pròp, perque mira lluny. Ell ha pensat: «Si es Govern fa es sord, es precis salvá es pòble de fam y de misèria: a grandes males....»

Y d'es primé envit, ¿may diriau quina la fà?... Lleva *TX REAL* de paga a n'es quatre serenos de la vila.

A Campos segons noticies, també los va divinement. La pobrèa qui robà allà ahont pòt, per omplirse sa panxa de qualque manera; fadrins esburbats que toman a pedrades ses creus de pedra de com entrám a la Vila: s'Ajuntament qu'allarga carrerons y los estreñy, segurament perque tothom vaja més dret; sa gent de feyna, mans plegades....

En rudes: a n'es Campanés, per está hé de tot, (com En Pèpis dalt la força,) no los manca res de tot quant ténen.

Ara's pòten dèvertí cantant aquella cansó:

A Campos, campanes nòves
Y es campaná esquerdat.
Y Sant Juliá aspidat
Perque robava garròves.

¡Y a Inca si qu'es blau es festé! La gent está qui taya claus amb so reparto de consums d'enguañy. Diu qu'ets anys passats ja era de veure; però qu'en comparació d'are, lo d'antany era pa y mèl.

Inquero hey ha que casi no té ahont caure mòrt, y li han fet s'honor de posarlo a sa classe 2.ª: mentres que un sacrapás qu'es des calòps més gròssos de la Vila, ha tengut sa modestia de posarse a sa classe 17.ª, mesclat amb sos pobrets.

Però ets inqueros no pensan que no'u porem teni tot en aquest mon. Si ténen are aquest *distento*, en canvi los han llevat sa volada de sa Casa de la Vila, los han fèta una torre de rellòtge que pòt servi de lo milló per colomé, y llevó una cistèrna, y ¡que sé jò que més!

¡Ja u val s'está en es sol! ¡Benhaja un Ajuntament condret!

Segons resa un anunci estampat fa pòchs dies a un des diaris de Ciutat, a sa placeta del Socós *«hay una señora que con la mayor facilidad lleva el vello de la cara a las señoras»* y diu que va tant bé y tant bé *«quedando la cara como si nunca hubiera tenido ni un pelo.»* No, y diu qu'aquells qui no'u creguen, heu

poden tocá en ses mans *«con varias que usan dicha composicion.»*

Aquest anunci ja pòt aná encoblat amb aquell de *«Se vende un mono atravesado de orangutan»* y amb aquell altre de *«Una nodriza de 5 meses y leche de 23 años.»*

Es cap de cent anys, s'Ajuntament a la fi ha resolt fé la guerra a sa Filoxera.

El Senó Alcalde es estat es primé qu'ha alsat la veu. Tot li sia enhorabona.

Ara lo que falta es que no sia tot un conversá, sino fé allò qu'En Roca de sa Llongeta posava un temps en es llibrets: *Obras son amores, y no buenas razones.*

—¿Qué nos dice la IGNORANCIA de hoy?
—Vosté tan matex no l'enten.

—Es una lástima que no hable en castellano.

—Si, però heu han fet perque es pàgesos l'entenguessen y.... cualque ciutadà.

—¡Ah! comprendo, pero ¿no me dirán Vds. por qué no se ha de hablar el castellano en todas partes?

—Señoret, ¿y no me dirá vosté perque en vení es forastés a Mallorca no parlan es mallorquí?

—Hombre! hombre! porque no es su lengua.

—¿Si? ¡aquesta es d'ase y seca! jò creya qu'ets ignorants no més se criavan a Mallorca; però are vetx qu'aquest bestia pastura per tot arreu.

ERRADA.

Sa nota n.º 2, de s'article VI, *¡No tenim aygo!* deya: «Son 101 *litros*, per hòra. En Bouvy consignam com a mínimum en sos seus experiments, 300 *litros* per hòra.» Es lectors ja haurán comprés que deu havé de dí *kilólitros*, ò sian, metros cúbichs.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

UN POBLE: Queda servit.—PERE PEROT (*Inca*): Lo matex li deym.—J. T. Y T.: No convé doná un disgust a n'aquest senó tan magre, no fos còsa que l'acabàssem de dessustá del tot.—UN SALTIBANQUIS: Vosté s'olvida des bon consej que mos doná: el *Demócrata* y altres diaris ja estau cansats de parlarne de sa ditxosa escala. Lo altre heu publicarém.—UN CASSADÓ DEL MON: Mos sab gréu no complaurei; però repari qu'ets asuntets personals a ningu interessan, fora d'es qu'hey ténen sa pell.—UN CASSADÓ DE LLAGOTES: Hey ha beates que llegexen L'IGNORANCIA, y no volem que los agafi mal de có, llegint sa xeremiada de vosté. Sab massa a mariach.

NOTA. A sa major part des qui mos favorexen enviantnos concert, los advertim que reparin que L'IGNORANCIA per are es molt petita, y no hey pot quebre tot; y per lo tant, que procurin estoviá paraules y acursá rahons.

13 SETEMBRE DE 1879.

Estampa den Pere J. Gelabert.